

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1877.

Andra Kammaren.

N:o 2.

Torsdagen den 18 Januari.

Kl. 11 f. m.

§ 1.

I enlighet med det vid sammanträdet den 16 i denna månad fattade beslut skulle nu val anställas till Kammarens sekreterare, och tillkännagaf med anledning häraf Herr Talmannen, att såsom sökande anmält sig vice Häradshöfdingen Gustaf Westdahl och f. d. Kommissarien i Riksgäldskontoret H. Husberg.

Valet anställdes i föreskrifven ordning med slutna sedlar, och befans, sedan sedlarne öppnats och uppräknats samt en af dem underkänts såsom endast innehållande namnet Westdahl, att 141 röster tillfallit vice Häradshöfdingen Westdahl och 16 Kommissarien Husberg, och hade alltså Westdahl blifvit vald till Kammarens sekreterare.

Herr Westdahl, hvilken derefter infann sig, underrättades om valets utgång och öfvertog protokollsföringen.

E. Thomasson.

Moritz Rubenson.

§ 2.

Jemlikt Kammarens den 15 innevarande månad derom fattade beslut företogs nu val af tre ledamöter för att deltaga i talmansöfverläggningarne, och blefvo dertill utsedde:

Herr G. F. Asker med 144 röster

„ Carl Hvarsson och

„ Nils Larson i Tullus

med hvardera 143 röster.

§ 3.

Vid derefter anställdt val af de två ledamöter, hvilka, jemte två ledamöter af Första Kammaren, skola hafva inseende öfver Riksdagens Kansli, blefvo i sådan egenskap utsedde Herr A. Gumælius med 100 och Herr S. A. Hedin med 108 röster.

§ 4.

Derefter företogs val af åtta ledamöter för att jemte Herr Talmannen tillsätta Kammarens tjenstemän och betjening. Rösterna utfullo på det sätt, att

Herr vice Talmannen O. Wijk,

„ A. Adlersparre,

„ Jonas Andersson i Häckenäs,

„ Per Nilsson i Espö,

„ M. Rubenson och

„ J. Sjöberg erhöello hvardera 113 röster;

„ G. Hæggström 112 och

„ A. W. Uhr 111 röster.

§ 5.

Slutligen verkställdes val af tre ledamöter för att hafva vården om Kammarens ekonomiska angelägenheter. I sådant afseende valdes:

Herr P. N. Bergström med 99 röster samt Herrar J. G. Granelund och J. Sääf med hvardera 98 röster.

§ 6.

Herr vice Talmannen Wijk erhöell på begäran ordet och yttrade:

I enlighet med hvad hittills varit öfligt, tillåter jag mig hemställa, att Kammaren ville för sin del besluta att det tal, som Herr Talmannen förliden gårdag å rikssalen höll till Hans Maj:t Konungen, måtte, under förutsättning af Herr Talmannens medgifvande, i Kammarens protokoll för denna dag intagas.

Kammaren biföll detta förslag, i följd hvaraf ifrågavarande tal skulle här intagas, så lydande:

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Andra Kammaren anhåller att till Eders Maj:t få frambära uttrycken af dess undersåtlige vördnad och tillgifvenhet, af dess uppriktiga deltagande i den smärtsamma förlust, som träffat konungahuset genom Hennes Maj:t Enkedrottningens dödliga fränfalle.

Ädel och högsinnad gaf Hon sitt hjerta fullt åt Svenska folket, hos hvilket hennes minne lefver äradt och välsignadt.

Stora betydelsefulla verldshändelser utveckla sig, om också fjerran från våra stränder, likväl tillräckligt nära för att mana oss *icke blott* till ödmjuk tacksamhet mot en mild försyn, som under mer än ett halft århundrade skänkt vårt land fredens välsignelse och, under dess hägn, en ostörd tillväxt i frihet och välstånd, *utan äfven* till erkännande af vår, från fädren ärfda, pligt att, så vidt vi det förmå, värna om fosterlandet och dess framtid.

De för landet viktiga förslag, Eders Maj:t är sinnad öfverlemna till Riksdagen, emottager Andra Kammaren förtroendefullt; och vill, med sina bästa krafter, åt dem egna all den omsorg, pligt och fosterlandskärlek bjuda.

Under förhoppning att Riksdagens förestående arbete må blifva för landet fruktbringande, utbeder sig Andra Kammaren att fortfarande få vara omfattad af Eders Maj:ts ynnest och bevågenhet.

§ 7.

Till bordläggning anmälades:

1:o.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående statsverkets tillstånd och behof.

2:o.

Kongl. Maj:ts berättelse om hvad i riket och dess styrelse sig tilldragit sedan sista riksdag.

3:o.

Riksdagens år 1876 församlade Revisorers berättelser:

- a) angående verkställd granskning af statsverkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1874.
- b) angående Riksbanken;
- c) angående granskning af Riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning;
- d) angående Kongl. Kommerskollegium.

§ 8.

Herr Talmannen tillkännagaf, att Herr Johannes Andersson i Knarrevik, hvilken till följd af sjukdomsförfall icke kunnat iakttaga inställelse vid uppropet sistlidne tisdag, förliden gårdag infunnit sig, äfvensom att Herrar Petre, Carl Anders Larsson och Hylander inställt sig vid Riksdagen, de två förstnämnde den 16 och Hylander den 17 innevarande månad.

Kammarens ledamöter åtskildes kl. 1 e. m.

In fidem
Gustaf Westdahl.

Fredagen den 19 Januari. Kl. $\frac{1}{2}$ 2 e. m.

§ 1.

Upplästes och lades derefter till handlingarne protokollet vid det sammanträde, som under gårdagen hållits af de ledamöter, hvilka blifvit utsedde att jemte Herr Talmannen tillsätta Kammarens tjänstemän och betjening. Detta protokoll hade följande lydelse:

Protokoll, hållet den 18 Januari 1877 vid sammanträde med de ledamöter af Riksdagens Andra Kammare, hvilka blifvit utsedde att jemte Herr Talmannen tillsätta Kammarens kansli-tjänstemän och betjening.

Sedan Herr Talmannen jemte ofvanbemälda Herrar ledamöter till en början bestämt, att ett lika antal notarier och kanslister, som vid föregående riksdag varit hos Kammaren anställdt, äfven vid denna riksdag skulle antagas, blefvo, med ledning af de ingifna ansökningarne och hvad Herrar komiterade om de sökande hade sig bekant, nu antagne till

Notarier:

- e. o. Kanslisten C. N. Sandström,
- v. Häradshöfdingen C. V. H. Normelli,
- e. o. Hofrättsnotarien H. A. Kolmodin,
- e. o. Kanslisten C. F. Amnell,
- e. o. Kanslisten F. C. Winnberg,
- Kammarskrifvaren A. Kinberg,
- v. Häradshöfdingen R. Thorell,
- v. Häradshöfdingen C. O. Erickson,
- Kammarskrifvaren S. Severin,
- v. Häradshöfdingen C. G. Edman,
- e. o. Hofrättsnotarien J. Stenfelt,
- e. o. Hofrättsnotarien R. C. T. Pålman,
- v. Häradshöfdingen C. A. Norin,
- e. o. Kanslisten P. E. Stenfelt,
- v. Häradshöfdingen J. A. Liljesköld,
- v. Häradshöfdingen C. Folcker,
- e. o. Hofrättsnotarien E. Johansson,
- e. o. Hofrättsnotarien A. E. J. Johansson,
- v. Häradshöfdingen E. Löwenhjelm och

v. Häradshöfdingen H. Grape,
af hvilka Sandström, Normelli, Kolmodin och Amnell skulle tjenstgöra
såsom reviderande Notarier.

Derefter antogs till

Förste kanslist:

t. f. Notarien Thor Zellinger.

Registrator:

Kanslisten E. Holmertz, samt till

Kanslister:

e. o. Kanslisten C. W. Malm,
e. o. Kammarkrifvaren C. G. V. Boije af Gennäs,
e. o. Kanslisten A. Herlitz,
e. o. Kontorsskrifvaren J. F. C. Burman och
e. o. Hofrättsnotarien H. Håkanson,
af hvilka Zellinger och Malm på särskild anmodan redan den 15
dennes inträdt i tjenstgöring hos Kammaren.

Derefter beslöto Herrar komiterade att innan tillsättning af
återstående en notariiefattning och en kanslistbeställning egde rum,
lemna öfrige sökande tillfälle att ådagalägga, huruvida de egde färdig-
het i snabbskrifning, för hvilket ändamål de skulle till annan dag
kallas för att i sådant afseende aflägga prof.

Vaktmästarnes antal ansågs likaledes böra oförändradt bibehållas.
I följd häraf blefvo till vaktmästare antagne:

G. Lundqvist,

G. Malmberg,

A. Lithander,

A. G. Lind,

J. E. Beyer,

L. G. Larsson,

A. P. Eriksson,

L. G. Larsson,

C. G. Fastin,

C. E. Thur,

A. H. Hjelm och

A. W. Nilsson,

af hvilka Lundqvist anställdes såsom förste vaktmästare; och skulle
här antecknas, att samtliga vaktmästarne börjat sin tjenstgöring hos
Kammaren den 15 innevarande månad.

Som ofvan
Gustaf Westdahl.

§ 2.

Ordet lemnades till

Herr vice Talmannen Wijk, som yttrade: Jag tager mig friheten hemställa, att Kongl. Maj:ts nådiga proposition 'angående statsverkets tillstånd och behof måtte uppföras främst på föredragningslistan till det plenum, som kommer att hållas nästkommande onsdag.

Denna framställning blef, på derom gifven proposition, af Kam-maren bifallen.

§ 3.

Herr A. Adlersparre afgaf en motion, N:o 1, angående ändring af 12 § Regeringsformen; hvilken motion bordlades.

Kammarens ledamöter åtskildes kl. $\frac{3}{4}$ 2 e. m.

In fidem
Gustaf Westdahl.

Lördagen den 20 Januari.

Kl. 10 f. m.

§ 1.

Anstäldes, enligt Kammarens uti sammanträdet den 16 innevarande månad fattade beslut, val af ledamöter och suppleanter i de ständiga Utskotten.

Vid dessa val utsågos till

Ledamöter i Konstitutions-Utskottet:

Herr Ola Andersson i Nordanå	med 164 röster.
” G. Heggström	” 164 ”
” Per Nilsson i Espö	” 164 ”
” H. L. Rydén	” 164 ”
” J. Sjöberg	” 164 ”
” A. Bäckström	” 114 ”
” P. Engman	” 114 ”
” Samuel Johnson	” 114 ”
” Friherre I. Koskull	” 114 ”
” S. F. Norén	” 114 ”

Ledamöter i Stats-Utskottet;

Herr Carl Ifvarsson	med 175 röster.
" E. Key	" 175 "
" Liss Olof Larsson	" 175 "
" P. O. Hörnfeldt	" 174 "
" Peter Olsson	" 170 "
" Jöns Rundbäck	" 170 "
" O. B. Olsson	" 122 "
" Jan Andersson i Jönvik	" 117 "
" Jonas Andersson i Häckenäs	" 117 "
" Johan Erik Johansson	" 117 "
" Gustaf Jonsson	" 116 "
" Sven Nilsson i Efveröd	" 116 "

Sedan derpå val af ledamöter i Bevillnings-Utskottet företagits, anmälde Herr Talmannen, efter granskning af de för detta val aflemnade namnsedlar, att å en sådan sedel förekomme ett öfverstruket namn, samt hemställde, huruvida, i öfverensstämmelse med Kammarens rörande ett dylikt fall vid sistlidne års riksdag fattade beslut, berörda namnsedel borde anses såsom märkt och i följd deraf kasseras.

Ordet begärdes af Herr Dickson som yttrade: Jag skulle mycket önska, att denna fråga icke måtte nu genast afgöras, emedan jag anser densamma vara i sitt närvarande skick hvarken tillräckligt diskuterad eller fullständigt utredd; och yrkar jag med anledning häraf att frågan måtte varda bordlagd.

Ang. namnsedel vid val af ledamöter Bevillnings-Utskottet.

I anledning af denna framställning förklarade Herr Talmannen, det han, när Kammarens beslut i förevarande fråga kunde komma att utöfva inverkan på utgången af ifrågavarande val, ansåg sig förhindrad gifva proposition-på frågans bordläggning; och förnyade Herr Talmannen derefter sin hemställan, huruvida den omförmälda namnsedeln skulle anses såsom märkt eller icke, samt fann svaren hafva utfallit med öfvervägande ja för det förra alternativet.

Herr Dickson äskade votering, hvadan en omröstningsproposition af följande lydelse uppsattes, justerades och anslogs:

Den som vill att en vid valet aflemnad namnsedel, å hvilken ett namn finnes öfverstruket, skall anses såsom märkt och till följd deraf kasseras, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, är ifrågavarande namnsedel godkänd.

Ang. namnsedel vid val af ledamöter i Bevillnings-Utskottet.

Omröstningen företogs och utföll med 89 ja mot 79 nej; varande således Kammarens beslut fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionen.

Herr Dickson yttrade: Jag ber att få anmäla min reservation mot Kammarens nyss fattade beslut och skall nog hålla frågan öppen samt nästa gång motivera mitt förslag.

Efter det sålunda Kammaren beslutit att ofvanberörda namnsedel skulle kasseras, tillkännagaf Herr Talmannen utgången af det senast förrättade valet; och hade derigenom utsetts till

Ledamöter i Bevillnings-Utskottet:

Herr vice Talmannen O. Wijk	med	165	röster.
" Anders Andersson i Intagan	"	165	"
" Friherre A. H. Fock	"	165	"
" Carl Aron Jönsson	"	165	"
" Nils Larson	"	165	"
" J. N. Biesert	"	116	"
" J. F. Fredricson	"	115	"
" Per Nilsson i Kulhult	"	115	"
" Sven Magnusson	"	114	"
" Johannes Andersson i Ryssby	"	114	"

Vidare utsågos till

Ledamöter i Banko-Utskottet:

Herr Carl Ericsson	med	157	röster.
" A. Gumelius	"	157	"
" Abraham Rundbäck	"	157	"
" Åke Andersson	"	108	"
" C. I. Bengtsson	"	108	"
" A. P. Danielsson	"	108	"
" N. Fosse	"	108	"
" Ola Månsson	"	108	"

Ang. valsedels kasserande.

Derpå anställdes val af ledamöter i Lag-Utskottet. Under granskningen af de dervid aflemnade namnsedlarne befans, att å två af samma sedlar ett öfverstruket namn förekom, efter tillkännagifvande hvaraf Herr Talmannen hemställde, att dessa två sedlar måtte såsom märkta kasseras.

Herr Dickson begärde ordet och anförde: Jag ber om ursäkt att jag ännu en gång tager till ordet i detta ämne; men då en likartad fråga för en stund sedan förelåg, var jag alldeles oförberedd att närmare motivera min åsigt, hvilket jag därför nu önskar att i korthet få göra.

Jag anser, att de två nu föreliggande valsedlarne böra godkännas. *Ang. valsedels kasserande.* Kammararen har visserligen så väl vid sistlidna års riksdag som nyss genom votering kasserat en dylik valsedel; men jag ber att få fästa Kammarens uppmärksamhet derpå, att hvad som i sig sjelft icke är rätt, aldrig kan blifva rätt, om än Kammararen genom huru många beslut som helst förklarar att det skall vara rätt. Vi hafva nemligen i denna sak blott att hålla oss till 75 § R. O., uti hvilken det stadgas: "Vid alla val iakttages, att namnsedlarne, så framt de skola blifva gällande, böra vara enkla, slutna, hoprullade, omärkta och fria från så väl all tvetydighet i anseende till personernas namn, som från oriktighet i anseende till deras antal.."

I den fråga som nu föreligger förekommer, att på tvenne af de afgifna valsedlarna ett namn blifvit utstruket och ett annat tillsatt i det förras ställe. Under hvilken kategori skall nu en sådan åtgärd hänföras, för att dessa valsedlar enligt föreskrifterna i nyssnämnda grundlagsparagraf böra kasseras? Begge valsedlarne äro ju „enkla, slutna och hoprullade..". Kunna de då anses „märkta"? Jag kan ej finna det. Hos samma valsedlar finnes icke heller ringaste tecken till tvetydighet i anseende till personernas namn eller oriktighet i anseende till deras antal. Alltså äro ifrågavarande valsedlar icke märkta; ty för att en valsedel skall kunna anses märkt, måste den väl vara försedd med något kännetecken, hvaraf man, då den aflemnas, kan se att den är märkt; men icke är en valsedel märkt endast därför att å densamma ett namn är uteslutet och ett annat namn ditskrifvet i det förras ställe.

Det har blifvit mig antydt, att olägenheterna i detta fall skulle kunna afhjelpas genom införande i Kammarens arbetsordning af närmare bestämmelser i detta afseende. Jag har noga genomläst denna arbetsordning; men jag har svårt att finna, hvarest en sådan förklaring skulle inrymmas. Det förefaller mig dessutom temligen oegentligt att sålunda gå till väga; ty Kammararen skulle dymedelst tillåta sig att i sin arbetsordning införa en tolkning och ett förtydligande af grundlagen, och detta vore, enligt min tanke, en åtgärd å Kammarens sida, som grundlagen alldeles icke medgifver.

Hvarför jag motsatt mig den praxis, som hittills följts i fråga om valsedels godkännande eller förkastande, är därför, att jag älskar frihet i allmänhet och frihet vid våra öfverläggningar; och jag kan icke finna annat än, att den tolkning af grundlagen, Kammararen nu tillåtit sig, måste leda till ett olidligt tyranni. Man måste nemligen ovillkorligen vara bunden vid ett visst partis vallista, ehuru det visst icke är gifvet, att en hvar vill i afseende på antagandet af de här framlagda listorna — vare sig landtmannapartiets eller centerns — låta klafbinda sig. Visserligen har man, jag medgifver det, utvägen att omskrifva listan, men härvid torde det, då valen följa tätt på hvarandra och valsedeln skall innehålla många namn, vara lättare att begå ett fel genom tillsättande af oriktigt förnamn och dylikt och sålunda göra listan tvetydig, än om man å en tryckt lista utstryker ett namn och i stället ditsätter ett annat. Jag önskar därför, att

Ang. valsedels kasserande. Kammaren noga betänker sig, innan den för alltid antager en praxis, som slutligen måste leda till ett outhärdligt tyranni.

Skulle Kammaren likväl anse, att ett förtydligande härutinnan bör ske och att ett stadgande i sådant syfte lämpligen kan intagas i Kammarens arbetsordning, så har jag för min del ingenting deremot. Men om så sker, önskar jag naturligtvis att Kammaren genom ett sådant stadgande måtte förklara, att en sådan förändring af valsedel, hvarigenom ett namn blifvit utstruket och ett annat ditsatt, icke gör sedeln kassabel, märkt eller tvetydig; ty om i arbetsordningen intoges ett stadgande derom, att en sålunda förändrad sedel skulle kasseras, skulle Kammaren derigenom föranledas till en grundlagstolkning, hvar-till den icke vore berättigad.

Jag är ledsen öfver att hafva ännu en gång under pågående val nödgats uppträda i denna fråga; men jag måste ytterligare yrka, att densamma måtte komma under Kammarens pröfning och omröstning, då jag nu anhåller, att ifrågavarande båda sedlar måtte af Kammaren godkännas.

Sedan öfverläggningen härmed förklarats slutad, gaf Herr Talmannen propositioner såväl på de ifrågavarande två namnsedlarnes kasserande som jemväl på bifall till Herr Dicksons yrkande att dessa sedlar måtte godkännas; och fann Herr Talmannen den förra propositionen vara med öfvervägande ja besvarad.

Omröstning blef emellertid begärd och företogs enligt en nu uppsatt och af Kammaren godkänd, så lydande voteringsproposition:

Den som vill att två vid valet aflemnade namnsedlar, å hvilka ett namn finnes öfverstruket, skola anses såsom märkta och i följd deraf kasseras, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, äro ifrågavarande namnsedlar godkända.

Röstsedlarne sammanräknades och visade 86 ja mot 69 nej; hvar-dan Kammaren beslutit i enlighet med ja-propositionen.

Derefter tillkännagafs utgången af det nu verkställda valet, hvar-igenom blifvit utsedde till

Ledamöter i Lag-Utskottet:

Herr <i>Nils Petterson</i> i Runtorp	med	150	röster.
" <i>A. Philipsson</i>	"	150	"
" <i>Grefve E. Sparre</i>	"	150	"
" <i>E. Thomasson</i>	"	150	"
" <i>Magnus Jonsson</i>	"	109	"

Herr A. J. Lyth	109	”
” Anders Persson	109	”
” A. L. F. Torpadie	109	”

Härpå utsågos till

Suppleanter i Konstitutions-Utskottet:

Herr Anders Svensson	med 129 röster.
” Christen Assarsson	96 ”
” Carl Ekman	93 ”
” Anders August Andersson	91 ”
” Lars Ersson	91 ”
” Nils Johan Boström	91 ”
” Jöns Pehrsson	91 ”
” Carl Johansson	91 ”
” Lasse Jönsson	91 ”
” Johan Erickson	91 ”

Efter dernäst förrättadt val af suppleanter i Stats-Utskottet och innan resultatet deraf blifvit Kammaren meddeladt, tillkännagaf Herr Talmannen att å en af de för detta val afgifna namnsedlarne förekomme ett understruket namn, samt att, enär anmärkning deröfver blifvit gjord vid sedlarnes öppnande och granskning, Herr Talmannen velat underställa Kammarens pröfning, huruvida samma namnsedel skulle anses såsom märkt eller icke.

Herr Gumælius anförde: Jag får bekänna att jag skulle vara hugad att godkänna denna valsedel, ty jag anser att Kammaren genom det sätt att tolka grundlagen, som den visat genom tvänne förut i dag fattade beslut, om än icke öfverskridit sin befogenhet, dock förfarit med den högsta grad af stränghet. Då jag emellertid respekterar Kammarens beslut, måste jag påyrka att äfven denna sedel ogillas.

Då frågan första gången här förekom, var det i anledning deraf att anmärkning mot en sedel gjorts på den grund, att ett af namnen å densamma var öfverstruket med ett streck och i stället ett annat namn skrifvit nedanför de återstående namnen. Denna sedel ogillades af majoriteten af det skäl att sedeln ansågs vara märkt. Det föreföll mig då önskligt att få veta, hvilkendera förändringen af sedeln skulle anses innebära att den vore märkt, antingen den att ett namn blifvit skrifvit på sedeln med en annan stil än de öfriga namnen, eller den att ett streck blifvit draget på sedeln. Vid det senare tillfälle, då ogillandet af en sedel ifrågasattes, var anledningen dertill, att ett af namnen blifvit bortskuret och i dess ställe ditsatt ett annat namn, skrifvet med olika stil än de öfriga. Denna sedel blef emellertid godkänd, hvaraf framgår, att det icke måtte vara olikhet i stil eller i skriftsätt som föranleder till ogillande af en valsedel. Det kunde således icke vara annat än strecket på den först omnämnda sedeln, som gjorde att den ansågs vara märkt och i följd häraf gaf anledning till

*Ang. giltighe-
ten af valsedel,
aflemnad vid
val till supple-
anter i Stats-
Utskottet.*

Ang. giltighe-
ten af valsedel,
aflemnad vid
val till supple-
anter i Be-
villnings-Ut-
skottet.

dess kasserande; och då äfven på den sedel, som nu är i fråga, förekommer ett streck af ungefär samma längd och utseende, som strecket på förstnämnda sedel, finner jag mig nödsakad att hemställa, det äfven denna sedel måtte ogillas.

Härmed var öfverläggningen slutad, sedan emellertid Herr Talmannen framställt propositioner såväl på yrkandet å den ifrågavarande namnsedelns kasserande som ock på dess godkännande, blef samma sedel af Kammaren godkänd.

Herr Talmannen anmälde vidare, att vid det sednast verkställda valet aflemnats en annan namnsedel, hvarå bokstäfverne S och M vore tillskrifna i ett af de nedre hörnen; hemställande Herr Talmannen huruvida denna namnsedel borde kasseras eller godkännas.

Kammaren godkände densamma.

Herr Gumælius yttrade då: Jag ber att mot det nyss fattade beslutet få anmäla min reservation. Den på sedeln förekommande underskriften synes mig nemligen ovilkorligen hafva bort föranleda till sedeln kasserande.

Härefter tillkännagafs resultatet af valförrättningen; varande derigenom utsedde till

Suppleanter i Stats-Utskottet:

Herr J. E. Billström	med	124	röster.
" Jonas Jonasson i Gullaboås	"	94	"
" Johannes Jonsson	"	92	"
" Christen Christensson	"	91	"
" Hans Andersson	"	91	"
" Hans Larsson	"	91	"
" Per Nilsson i Råby	"	90	"
" E. J. Mallmin	"	90	"
" L. J. Fahlander	"	90	"
" Ivar Månsson	"	90	"
" C. Magni	"	90	"
" Johannes Andersson i Knarrevik	"	90	"

Vidare valdes till

Suppleanter i Bevillnings-Utskottet:

Herr H. Hagerman	med	134	röster.
" I. Asklöf	"	126	"
" Per Pehrsson	"	99	"
" Anders Andersson i Smedbyn	"	98	"
" P. Hübinette	"	96	"
" P. Näsman	"	96	"

Herr <i>Per Larsson</i>	med 95 röster
„ <i>Ola Nilsson</i>	„ 95 „
„ <i>V. Farup</i>	„ 95 „
„ <i>J. Sandstedt</i>	„ 94 „

Suppleanter i Banko-Utskottet.

Friherre <i>A. Cederström</i>	med 112 röster
Herr <i>A. Börjesson</i>	„ 79 „
„ <i>Jan Gustaf Jansson</i>	„ 79 „
„ <i>Anders Andersson i Nyckelby</i>	„ 78 „
„ <i>Victor Lundqvist</i>	„ 78 „
„ <i>Gustaf Boström</i>	„ 78 „
„ <i>E. Dofsén</i>	„ 78 „
„ <i>Nils Nilsson</i>	„ 77 „

Slutligen förrättades val af *Suppleanter i Lag-Utskottet*, hvilket val, sedan tjugu vid detsamma afgifna namnsedlar kasserats — nemligen sexton på den grund, att deri förekommo namn å personer, som redan blifvit till ordinarie ledamöter i samma Utskott invalda, två såsom upptagande tio namn i stället för åtta, samt två å hvilka ett namn blifvit öfverstruket — utföll sålunda att

Herr <i>S. Wieselgren</i>	erhöll 85 röster
„ <i>C. J. Brodén</i>	„ 84 „
„ <i>Jonas Jonasson i Rassebygd</i>	„ 76 „
„ <i>S. Håkansson</i>	„ 75 „
„ <i>A. M. Lundberg</i>	„ 75 „
„ <i>J. Smedberg</i>	„ 74 „
„ <i>C. Hjelm</i>	„ 73 „
„ <i>Aug. Pettersson</i>	„ 73 „

Mellan de ledamöter, hvilka till suppleantplatser erhållit enahanda antal röster, anställdes lottningar för bestämmande af den ordning, hvari samma ledamöter borde såsom suppleanter ingå; och utföllo dessa lottningar med den ordningsföljd här ofvan angifvits.

§ 2.

Föredrogs och hänvisades till Konstitutions-Utskottet Herr *A. Adlersparres* på Kammarens bord hvilande motion, N:o 1, angående ändring af 12 § Regeringsformen.

§ 3.

Efter föredragning dernäst af Kongl. Maj:ts till Kammarén inkomna berättelse om hvad i riket och dess styrelse sig tilldragit sedan sista riksdagen, blef samma berättelse lagd till handlingarne.

§ 4.

Föredrogs och hänvisades till Stats-Utskottet nedannämnda, af Riksdagens år 1876 församlade Revisorer afgifna berättelser, nemligen:

1:o) angående verkställd granskning af statsverkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1874.

2:o) angående granskning af Riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning; och

3:o) angående Kongl. Kommerskollegium.

Äfvenledes föredrogs och hänvisades till Banko-Utskottet samma revisorers berättelse angående Riksbanken.

§ 5.

Följande motioner afgåfvos, nemligen af:

Herr *C. G. Lindmark*, N:o 2, angående underdånig anhållan hos Kongl. Maj:t om bestämmande af en viss orts lokaltid såsom den för landet lagligt gällande borgerliga tiden;

Herr *K. J. Berg*, N:o 3, angående ålderstillägg och pensionsrätt för Häradshöfdingar; och

Herr *P. O. Hörnfeldt*, N:o 4, om bestämmande af reseersättning åt revisorer och deputerade för markegångssättning.

Dessa motioner bordlades.

§ 6.

Upplästes ett så lydande sjukbetyg: Ledamoten af Riksdagens Andra Kammare Herr Grefve Fr. C. v. Rosen ligger för närvarande illa sjuk och kan ej lemna sitt rum, betygas på aflagd embetsed

Stockholm den 20 Januari 1877.

J. H. Malmsten.

Likaledes upplästes en från Herr S. Axell ankommen skrift af följande lydelse:

Af härhos bifogadt läkarebetyg framgår, att jag varit sängliggande sjuk från den 15 förliden månad till den 9:de dennes. Genom denna sjukdom har jag blifvit hindrad att företaga den utländska resa, som mina affärer i början af hvarje år före Riksdagens öppnande påkalla, och får jag med omförmående häraf vördsammast anhålla, att Kammaren ville bevilja mig i och för sådan resa 14 dagars permission från den 20:de dennes räknadt.

Severin Axell.

Det i denna skrifvelse åberopade läkarebetyg lydde sålunda:

Att Doktor Severin Axell, som den 15 December förra året insjuknade i lunginflammation, ej förr blifvit så återstæld, att han utan risk ansetts kunna företaga resa härifrån till Stockholm varder härmed på embetsed intygadt.

Sundsvall den 9 Januari 1877.

Adolf Fr. Christiernin

Förste stadsläkare.

Herr Axells anhållan blef på begäran bordlagd.

Kammarens ledamöter åtskildes klockan $\frac{1}{4}$ 3 e. m.

In fidem

Gustaf Westdahl.
